N°. 70 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Nieuws-

Wetenschappelijk

BLAD,

Vrijdag 23 Maart.

Frankrijk.

PARIJS, den 20sten Maart.

Heden hebben de afgevaardigden beraadslaagd over een ontwerp betrekkelijk de ontginning en het gebruik van de mijnen: een ontwerp hetwelk in de tegenwoordige omstandigheden, nu de industriele ondernemingen tot zulk eene groote hoogte opgevoerd worden, en men al het mogelijke in 't werk stelt om de meeste voordeelen van de exploitatie te trekken, niet onbelangrijk geacht wordt. Het ontwerp strekt namelijk, om te voorkomen, dat de mijn-kompagnieschappen, op het tegenwoordige slechts bedacht, door eene roekelooze bearbeiding, de mijnen niet geheel uitputten, zonder iets voor het vervolg over te laten.

— Men spreekt steeds van de zending des hertogs *van Nemours* naar Londen, tegen den tijd der krooning van de Koningin *Victoria*. Het zeggen is dat de Koning, ten einde zijn zoon op eene luisterrijke wijs zijn' rang zou kunnen handhaven, eene som van 12 millioenen fr. onscheidbaar zonde stellen; eene opgave waarvan nog veel iets zal af te dingen zijn. Tegen den tijd der krooning wil men dat ook de heer *Sebastiani* zal vervangen worden; zijn opvolger zou waarschijnlijk de heer *Mortemart* zijn. Voor den aanvang der zitting zou men besloten zijn geweest, om bij de kamers een buitengewoon crediet voor de kosten van representatie bij de kroeningen van Londen en Milaan aan te vragen, maar sedert had men daarvan afgezien, om reden men de kamer niet zeer geneigd achtte voor het toestaan van zulk een crediet.

— De Prins *Alexander* van Wurtemberg is met zijne echtgenoote, de Prinses *Maria*, gisteren op de Tuilerien aangekomen.

— De voormalige spaansche gezant *Campuzano*, die onlangs naar Londen vertrok, zoo men zeide met eene bijzondere zending van wege zijn gouvernement belast, is alhier terug, zich uiterlijk voldaan toonende over den uitslag zijner zending.

— Op het feestmaal door de kiezers van het tweede arrondissement, aan heer *Lagrée* aangeboden, bevonden zich een vijftal tal leden van de oppositie in de kamer, en even zoo veel voormalige leden die niet ingekozen werden. Het getal der aanwezenden bedroeg 250. Een aantal toasten werden gebragt. Die van den voorzitters des feests, den hoogleeraar aan de geneeskundige school *Dumeril*, hield het volgende: *aan de nationale souvereiniteit, aan de groote beginselen in* 1789 *verkondigd, aan de door onze vaderen verkregen en door ons in* 1830 *herwonnen regten.*

— In den ingeloopen nacht is een ambtenaar van de buitenlandsche zaken met eene bijzondere zending naar Berlijn vertrokken; zijne depeches zoude men dat op de Keulsche zaak betrekking hadden.

— Men spreekt van eene nota van den Noord-Amerikaanschen gezant *Cass*, waarin hij zich bij het gouvernement beklaagt over eene circulaire van den minister van koophandel, waarbij deze zijne vrees voor eene nieuwe handelcrisis in Amerika te kennen geeft.

— Men heeft berigten uit Port-au-Prince, houdende, dat het fransch eskader den 29sten op de reede van Port-au-Prince ten anker was gekomen. De fransche gezanten waren terstond aan wal gestapt, en werden met het gebruikelijk ceremonieel ontvangen; de onderhandelingen waren terstond geopend. Van den uitslag wist men nog niets te zeggen, schoon er veel hoop op eene minnelijke schikking bestond.

— Uit Madrid wordt van den 12den Maart geschreven, dat men in de cortes eene levendige beraadslaging verwachtte, ten gevolge eener vraag door een der leden, den heer *Lujan*, aan de ministers te doen, nopens de dagorder van den generaal *Quesada* aan zijne troepen en het daarop betrekkelijk artikel van de Madridsche courant, waarover de opposite zeer verstoord is geweest. Den partijen werd hier eene schoone gelegenheid aangeboden om haren haatstoot bot te vieren.

De beslechting van het geschil tusschen de heeren *Torano* en *Mendizabal*, door middel van een tweegevecht, had nog geen plaats gehad; men hoopte dat de vrienden van beiden de zaak zouden weten bij te leggen.

— Uit Logrono, aan den Ebro, wordt van den 15den Maart het volgende geschreven:

„Een van Tolosa gekomen koerier brengt de tijding aan, dat de karlisten, partij trekkende van de verwijdering van *Leon el Conde*, den Ebro overgetrokken zijn: hunne magt bestaat uit twintig bataillons en negen eskadrons. De beide afdeelingen van Logrono en Haro marcheren op dit oogenblik in de rigting van Logrono (Kastilie) om de karlisten te voorkomen en hen te beletten in het gebergte van Forca op in de provincie Burgos door te dringen. *Iriarte* zal het bevel over deze afdeelingen op zich nemen. Bij het vooruitzigt dat don *Carlos* van deze beweging zoogt gebruik maken, om in Astutie te dringen, heeft de generaal *Iriarte* last gekregen om op Villarcayo te manoeuvreren."

Verder wordt in dit berigt gezegd, dat de karlisten zich tot deze beweging waarschijnlijk door het gebrek aan levensmiddelen hebben genoopt gevoeld; ongelukkig voor hen, dat de constitutionele bevelhebbers van den goeden geest der troepen geen gebruik wisten te maken. Zij matteden dezelve slechts af met nutteloose marschen en contra-marschen. Onlangs had men de troepen in 24 uren tijds 19 uren zonder doel of nut laten marcheren.

— De binnenlandsche rente had heden eene strekking tot rijzing, waarvan men de oorzaak toeschreef aan het gerucht dat de Koning der Nederlanden eindelijk toegetreden was tot het traktaat der 24 artikelen. Men sprak voorts ook van pogingen voor eene toenadering tusschen het ministerie en de doctrinaire partij. De notering was heden (20 *Maart*): 5 pCt. 107,90; 3 pCt. 69,10; Nap. r. 99,35; Sp. Ardoin 21⅛; Rom. L. 101⅞.

Nederlanden.

BREDA, den 22sten Maart.

De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd gisteren ten twee uren geopend.

De notulen van het verhandelde in de zitting van den 13. dezer, werden gelezen en goedgekeurd.

Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den secretaris van staat, waarbij aan de kamer wordt toegezonden het koninklijke besluit, inhoudende, dat ook de Beijersche regering toegetreden is tot de daarbij vermelde bepalingen van het verdrag van scheepvaart tusschen Pruissen en de Nederlanden gesloten. — Deze ingekomen stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De heer *Corver Hooft* biedt de kamer een werkje aan, betrekking hebbende tot de spoorwegen en de stoomwerktuigen, vervaardigd door den heer *Gordon*, hetwelk hij meent, dat hare aandacht overwaardig is. De schrijver heeft dit kunstig stuk vergezeld, waarin hij bij de kamer er op aandringt, dat het ontwerp betrekkelijk den spoorweg, niet worde aangenomen, daar, zijns inziens, het stelsel van spoorwegen nog veel te wenschen overlaat. — Het geschrift zal in de boekerij der kamer worden geplaatst, en het ingediend request aan de commissie tot de verzoekschriften worden verzonden. Evenzeer zullen in de boekerij worden geplaatst: 1°. een geschrift van den heer *van Houten*, over de Nederlandsche handelmaatschappij, derzelver bestaan, enz., 2°. een geschrift van denzelfde, over de handelcrisis in 1837; 3°. fragment d'une programme d'une soirée mnémotechnique, ingezonden door den ridder *Bassli*, bevattende eene reeks van 20,000 vragen, over allerlei onderwerpen, welke door den 12 jarigen zoon van denzelven zullen worden beantwoord, vergezeld van een portrait van dien jongeling.

Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, die daarbij aan de vergadering doet toekomen het verslag van den staat van het hooger, middelbaar en lager onderwijs en van het armwezen gedurende den jare 1836. — Die verslagen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Zijn ingekomen: 1°. een verzoekschrift van apothekers te Dordrecht en Vianen, die bedenkingen aanvoeren tegen de voorgedragene wet op de geneeskunde; 2°. een van een aantal geneesheeren en verloskundigen te Amsterdam, over hetzelfde onderwerp; en 3°. een van den heer *Steengracht van Duivenvoorde* en anderen, bedenkingen aanvoerende tegen de droogmaking van het Haarlemermeer. — Deze requesten zullen aan de commissie worden verzonden, welke verslag doet:

Bij monde van den heer *van Welderen Rengers*:

1°. Op een ongeteekend stuk, houdende klagten tegen de in het departement van oorlog te brengen bezuinigingen. — Orde van den dag.

2°. Op een van de schippers der pakschuit van Amsterdam en Utrecht, die daarbij de nadeelen opsommen, welke zij door de aanlegging van den ijzeren spoorweg zullen lijden. — Ter griffie.

3°. Op een van een landbouwer in Heinenoord, prov. Zuid-Holland, die zich beklaagt over de lasten, welke naar hij zegt, op zijnen stand gelegd zijn, en ten slotte verzoekt, dat bij eene aanstaande wet eene betere klassificatie der belasting worde voorgeschreven. — Ter griffie.

4°. Op een verzoekschrift van eenen geneesheer, houdende voorgestelde vereenigde uitoefening der onderscheiden takken van genees- en heelkunde. — Ter griffie.

Bij monde van den heer *Frets*:

op een verzoekschrift van 21 veenbaas in de provincie Drenthe, die zich beklagen over de klassificatie hunner veengronden, en [illegible]

van den verschuldigden accijns op den turf. Naar zij meenen, moesten hunne veenderijen niet onder de lage, maar onder de hooge veenderijen geklassificeerd worden. Zij hebben zich hierover veel bij de regering beklaagd, doch hen verzoek is, na verhoor van de ambtenaren, afgewezen. Daar alzoo alleen hunne partij gehoord is, zoo nemen zij thans de vrijheid zich tot de kamer te wenden met verzoek, dat de turf-accijns worde afgeschaft of zoodanig gewijzigd, dat dezelve geene moeijelijkheden meer oplevert. Daar dit request tot de uitvoering der wet betrekking heeft, zoo had de commissie zich in het eerst voorgenomen aan te raden deswege over te gaan tot de orde van den dag; doch aangezien, zij de leden in de gelegenheid stellen wil, om te beoordeelen, of zij werkelijk zoodanig voorstel meenen te moeten doen, zoo meent het nederleggen ter griffie te moeten aanraden. — Ter griffie.

Bij monde van den heer *Vijfhuis*:

1°. op een request van inwoners uit Zuid-Beveland, arrondissement Kruiningen, prov. Zeeland, die bezwaren voordragen wegens de indeeling des rijks in regterlijke arrondissementen en kantons. — Ter griffie, en drukken het verslag.

2°. op een request van een onderwijzer, die van voornemens is te Prinsenhage, prov. Noord-Braband, een instituut voor jongelieden op te rigten, doch moeijelijkheden in zijn ontwerp ondervindt. — Orde van den dag.

3°. op een verzoekschrift van het gemeente bestuur van Gravenstein, arrondissement 's Bosch, hetwelk het behoud van het kanton Gravenstein verzoekt. — Ter griffie en drukken van het verslag.

Bij monde van den heer *Star Busman*:

1°. op een verzoekschrift van apothekers in de prov. Drenthe, betrekkelijk de voorgedragene wet nopens de geneeskunde. — Ter griffie, en drukken van het verslag.

De centrale afdeeling doet verslag op de ontwerpen van wet, betrekkelijk de oorlogscredieten en de volle rentebetaling voor den jare 1838. Uit het verslag nopens het eerste ontwerp blijkt, dat sommige leden thans, nu de regering heeft doen zien dat zij, zoo veel in haar was, heeft toegegeven, onbezwaard daaraan hunne goedkeuring zullen hechten; dat andere leden verklaard hebben, dat zij de gedane staatkundige mededeeling met de grootste belangstelling hebben ontvangen, en thans niet aarzelen ook voor 1838 dit ontwerp aan te nemen; dat eenige leden het beschikbaar stellen dezer gelden voor de volle rentebetaling slechts tot voor een half jaar wilden beperken, in de hoop dat het beschikbaar stellen der andere helft onnoodig zou wezen; dat vele leden de hoop te kennen gaven, dat de thans toe te stane maatregel de laatste van dien aard mogt zijn; terwijl, eindelijk, in eenige afdeelingen de wensch is geuit, dat het aan de leden opgelegde geheim, ten aanzien der ontvangene staatkundige mededeeling, mogt worden opgeheven en de natie immers met de slotsom daarvan zou worden bekend gemaakt. Wat aangaat het ontwerp nopens de oorlogs-credieten, hebben eenige leden verklaard, dat zij ook dit ontwerp, na de bekomen staatkundige mededeeling, zouden goedkeuren, zonder daarom de antwoorden der regering, op de nopens dat ontwerp gemaakte bedenkingen, voor voldoende te beschouwen; dat anders leden de hoop te kennen gaven, dat de ernstige en krachtdadige pogingen, welke de regering heeft aangewend om tot het treffen eener eindschikking te geraken, met een goeden uitslag zullen worden bekroond; dat zij evenzeer hoopten, dat het 2de artikel der wet, waarbij bepaald wordt dat over de credieten niet zal worden beschikt, wanneer de omstandigheden, waarvoor zij zijn verleend, mogten wegvallen, dit jaar van toepassing mogt worden gemaakt. Intusschen hebben vele leden blijven verlangen, dat de middelen waardoor in de credieten zal worden voorzien, in het ontwerp zouden worden opgenomen. De beraadslagingen over het ontwerp der oorlogs-credieten zijn bepaald op aanstaande vrijdag, die over dat der rentebetaling onmiddelijk daarna.

De vergadering wordt tot dien tijd gescheiden.

— De *Rotterdamsche Courant* schrijft het volgende uit 's Hage van den 21sten:

» Naar men verneemt, is er bereids bij onze Regering uit Londen antwoord bekomen op de van wege Z. M. dezer dagen aan de leden der Londensche Conferentie gedane verklaring, dat Hoogstdezelve gezind was het verdrag der 24 artikelen aan te nemen; welke verklaring door het Engelsch Gouvernement *ad memorandum* moet zijn aangenomen, onder verzekering dat daarvan aan de overige leden der Conferentie onmiddelijk zal worden kennis gegeven.

— Naar gemeld wordt heeft Z. M. behaagd den heer *W. G. Dedel* te benoemen tot residerend minister bij het hof van Hannover.

— Zr. Ms. fregat *de Maas*, hetwelk door Hoogstdenzelve in October jongstleden is in dienst gesteld, onder bevel van den kapitein ter zee *H. W. van Maren*, is alsnu finaal bestemd om met de eerste gelegenheid naar de Oostindie uit te zeilen, ter vervanging van het zich aldaar bevindend fregatschip *Diana*. Derwaarts zal met het vermeld fregat vertrekken de kapitein ter zee *E. Lyons*, benoemd tot kommandant van Zr. Ms. zeemagt aldaar, ter vervanging van den thans *ad interim* met dat bevel belaste kapitein ter zee *J. C. Koopman*. Na overgave en overname van het kommandement door gemelde zeeofficieren, zal laatstgenoemde bevelhebber dadelijk met de *Diana* de terugreis herwaarts aanvaarden.

— Naar men verneemt zullen in het laatst dezer of in het begin der volgende maand, de navolgende schepen naar de kust van Guinea vertrekken, ter overbrenging der expeditie, welke onder den generaal *Verveer* tegen het Hantijnsche opperhoofd moet agteren: als Z. M. korvet *Amphitrite*, kapitein-luitenant *Tengbergen*, de brik *Merkuur*, kapitein-luitenant *Tuning*, en het transportschip *de Meerwede*, luitenant 1ste klasse *Stort*. Van wege het departement van marine zijn de noodige bevelen gegeven dat deze schepen tegen den 26sten dezer in gereedheid zullen zijn.

— Volgens berigten uit Kiel van den 16den dezer is het koninklijk slot, hetwelk men bezig was tot ontvangst der prinses *Wilhelmina* van Denemarken in gereedheid te brengen, eene prooi der vlammen geworden, waarbij een groot aantal nieuwe geweren, welke aldaar in depôt waren, zijn verloren geraakt. Het grootste gedeelte der kostbare bibliotheek is behouden en naar het gebouw der Akademie overgebragt. Indien de wind anders geweest ware, had de stad zelve veel gevaar geloopen.

In de zitting der belgische vertegenwoordigers van eergisteren heeft de heer *d'Hoffschmidt* de ministers ondervraagd nopens de door de dagbladen verspreidde en in het publiek in omloop zijnde geruchten, wegens de toetreding van Koning *Willem* tot het traktaat der 24 artikelen. Deze tijding was voor de natie en de kamer van te veel belang, dan dat men de ministers de vraag niet zoude doen, of zij deswege ook officiele mededeelingen bekomen hadden; zijn eenig doel daarmede was, om de pijnlijke onzekerheid die omtrent zulk eene gewigtige zaak bestond weg te nemen, en derhalve niet om eene discussie over de tegenwoordige gesteldheid van België ten aanzien van Holland uit te lokken, welke thans geheel ontijdig en onvoorzigtig zoude zijn. Alleen wil de heer *d'Hoffschmidt* aanmerken, dat die aanneming in 1838 de noodlottige gevolgen niet kon naar zich sleepen welke zij in 1831 konde gehad hebben; want sedert dien tijd was de staatkundige gesteldheid van België door vele daadzaken zeer veranderd, en hij vertrouwde dat de ministers daaraan zouden vasthouden, om de regten der Belgen te verdedigen.

Het antwoord van den minister van buitenlandsche zaken, was als volgt:

» De vorige spreker vraagt, of het gouvernement de officiele tijding ontvangen heeft, dat het Nederlandsch gouvernement het traktaat der 24 artikelen onvoorwaardelijk aanneemt. Wij hebben geene officiele, maar eene officieuse tijding ontvangen. Het Hollandsch gouvernement heeft nog niet aangenomen, maar toont zich gezind om de 24 artikelen aan te nemen. Dit is de eenige inlichting die ik aan de kamer vermag te geven.

» De geachte spreker heeft een zeker voorbehoud in zijne vrage in acht genomen, en ik moet de kamer aansporen om zijn voorbeeld te volgen. Dezelve zal zich herinneren, dat de bescheidenheid door haar bij eene discussie onlangs betoond, ter gelegenheid eener belangrijke diplomatieke kwestie, het gouvernement de noodige vrijheid heeft doen behouden, om eenen voldoenden uitslag te verkrijgen."

Na den minister voerde de heer *Dumortier* over de zaak het woord: Hij had gewenscht dat de inlichtingen in geheim comité waren gegeven; dan ware men misschien meer te weten gekomen; hem dacht dat er door de veranderde omstandigheden eene nieuwe overeenkomst moest getroffen worden en de weigering daarin gekend. Zijne woorden hadden echter geen gevolg, daar men tot de orde van den dag overging, zijnde de discussie over de linnen garens, waaromtrent besloten werd dat het regt niet naar het gewigt en niet naar de waarde zou gerekend worden; tot maximum van dit regt werd vervolgens gesteld 5 pCt. van de ruwe en 6 pCt. van de witte garens.

— Te Brussel heeft zich het gerucht verbreid, dat de bekende boekhandelaar *Lejeune*, in staat van failliet was. De *Indépendant* beweert dat zijne verwijdering slechts kortstondig is en de bezwaren in deszelfs handel spoedig zouden vereffend zijn.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (21 Maart) waren genoteerd: Belg. 101⅛; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 18⅞,¾; Nap. renten 93⅜; Rom. L. 100⅞; Certif. te Antw. 100; Braz. 78. —; Winselk. op Amst. en Rott. ⅛ pCt. kont. Verder...

Londensche berigten over België tot Maandag den 19den dezer ontvangen, melden, dat men tegen den tijd der krooning van de koningin de russische grootvorst *Michael* te Londen verwachtte, ten einde Rusland bij die plegtige gelegenheid te vertegenwoordigen. — De pruissische, beijersche, spaansche en belgische gezanten hadden 11. Zaturdag op het bureau van de buitenlandsche zaken gearbeid. — Uit New-York had men tijdingen tot den 26sten Januarij. De bankiers en kapitalisten dier hoofdstad wachtteden met ongerustheid het besluit af dat omtrent de schatkistbons zou genomen worden. — De notering ter Londensche beurs van den 19den was: 5 pCt. gecons. 92⅞. Ned. 2½ pCt. 52⅝,53; Ids 5 pCt. 100⅞. Spaansche Ardoin [illegible]

Ter Amsterdamsche Beurs was gisteren (21 Maart) was de notering der volgende fondsen: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 55⅝,¾,⅝,½; id. 5 pCt. 101¾; Kansbill. 25¼,½,⅞; Amort. Sijndik. 4½ pCt. 95⅝,¾,½; ditto 3½ pCt. 79⅜,½; O. Indie 5 pCt. 99¾; Handelmaatschappij 165,164½,¾,⅞; Frankrijk 80⅝; Ardoins 85 ℔ 19⅜,⅝,½; Rusland 1790, 105¼; Met. 102⅝,¼; Braz. 76,⅝; Columb. 20¾,21; Mexico 25½.

Ter Amsterdamsche beurs liep gisteren het gerucht, dat Z. M. het ontwerp van wet, betrekkelijk den aanleg op Amhem en de droogmaking van het Haarlemmermeer, in overweging had ingetrokken, dat hetzelve in de tegenwoordige zitting geen punt van beraadslaging zou worden; onder voorbehoud nogtans, het ontwerp bij de volgende zitting in October nader voor te dragen.

Te Breda bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.